

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **L. M.**, zastoupené JUDr. Ladislavem Tolnayem, advokátem se sídlem Mladá Boleslav, Jaselská 66, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 36 Az 775/2003, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2003 č. j. OAM-666/VL-19-ZA05-2003, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2004 č. j. 36 Az 775/2003 – 42,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 30. 11. 2004 č. j. 36 Az 775/2003 – 42 zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále i „stěžovatelka“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2003 č. j. OAM-666/VL-19-ZA05-2003, kterým nebyl žalobkyni udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona

č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“) a zároveň bylo rozhodnuto, že se na ni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

V odůvodnění rozsudku krajský soud shrnul dosavadní právní a skutková zjištění ve věci a zejména uvedl, že z napadeného rozhodnutí žalovaného vyplývá, že žalovaný se podrobně zabýval a hodnotil žalobkyní uváděné důvody, které ji vedly k podání žádosti o udělení azylu, přičemž zásadním důvodem uplatněným žalobkyní byla legalizace pobytu na území České republiky. Žalobkyní uplatněné důvody pak žalovaný podrobně hodnotil jak z pohledu ustanovení § 12 zákona o azylu, tak z hledisek vyplývajících z ustanovení § 14 zákona o azylu, a v souladu se zákonem odůvodnil své rozhodnutí o neexistenci důvodů pro udělení azylu a rovněž z pohledu neexistence překážek vycestování uvedených v ustanovení § 91 zákona o azylu. Dle názoru krajského soudu žalobkyně v podané žalobě nenamítla nic, co by mohlo zvrátit závěry žalovaného o neudělení azylu. Krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu bylo vydáno ve shodě se zákonem a žalobu jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Brně podala žalobkyně včas kasační stížnost, ve které namítá, že již v žalobě uváděla, že se ocitla v tíživé finanční situaci a po rozvodu manželství neměla kde bydlet, neměla zaměstnání, proto byla nucena opustit Ukrajinu, měla také obavy o své zdraví i život, neboť její bývalý manžel se na ní dopouštěl násilí a dokonce jí vyhrožoval zabitím. Stěžovatelka má za to, že se tímto žalovaný správní orgán vůbec nezabýval a ve věci neprovedl potřebná šetření, dokazování nebylo úplné. Krajský soud se dle názoru stěžovatelky v rámci projednání žaloby řádně nevypořádal s jejími námitkami o porušení procesních předpisů žalovaným správním orgánem. Stěžovatelka navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit k dalšímu projednání, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele. Žalovaný trvá na tom, že se žádostí stěžovatelky o udělení azylu zabýval individuálně a svědomitě, v souladu se zákonem o azylu se zabýval všemi okolnostmi jejího případu. Žalovaný poukazuje na skutečnost, že stěžovatelka přijela do České republiky v září 1996 a o azyl požádala v únoru 2003, přičemž do podání žádosti zde pobývala a pracovala nelegálně, přitom lze předpokládat, že osoba pronásledovaná v zemi původu způsobem předpokládaným zákonem o azylu požádá o azyl bezprostředně poté, kdy se ocitne na území státu, kde je taková žádost možná, tak se však stěžovatelka nezachovala. O azyl požádala, aby si zde legalizovala pobyt, což není důvodem pro udělení azylu dle zákona o azylu. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl jí přiznán odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala žádost o udělení azylu dne 6. 2. 2003, kdy uvedla, že vlast opustila v září roku 1996, do České republiky přijela za prací. Stěžovatelka dále uvedla, že na Ukrajině neměla práci, rozvedla se s manželem a neměla kde bydlet, o azyl nepožádala dříve, protože o této možnosti nevěděla, na území České republiky pobývala nelegálně. V případě návratu do vlasti se stěžovatelka ničeho a nikoho konkrétního neobávala. V pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu dne 16. 4. 2003 stěžovatelka podrobněji popsala své problémy s bydlením a ekonomické potíže, které ji vedly k odchodu z Ukrajiny. Stěžovatelka připustila, že ohledně nalezení zaměstnání ve vlasti nevyhledala žádnou pomoc,

že jiné než výše popsané potíže neměla, že do České republiky přijela, aby si vydělala peníze, a že vstupem do azylového řízení sledovala pouze legalizaci dalšího pobytu zde. Stěžovatelka také uvedla, že pokud by se vrátila na Ukrajinu, měla by obavu jen z bývalého manžela, který má výbušnou povahu, kdyby se s ním však nemusela setkat, neobávala by se ničeho.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Brně a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda měl či neměl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností.

Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně neoznačila zákonný důvod jejího podání, z obsahu kasační stížnosti však lze usuzovat, že byla podána z důvodu dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle kterého lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Stěžovatelka má za to, že žalovaný správní orgán neprovedl ve věci potřebná šetření, jeho dokazování nebylo úplné, a krajský soud se v rámci projednání žaloby řádně nevypořádal s jejími námitkami o porušení procesních předpisů žalovaným.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný provedl ve věci řádné dokazování, když pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů (vycházel zejména z tvrzení stěžovatelky uváděných v žádosti o udělení azylu a v pohovoru k této žádosti), na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Žalovaný v řízení o udělení azylu stěžovatelky v souladu se zákonem nejprve posuzoval, zda stěžovatelka splňuje podmínky pro udělení azylu taxativně stanovené v § 12 zákona o azylu, když jako důvody opuštění Ukrajiny označila potíže s bydlením a ekonomické potíže (nalezení zaměstnání, nedostatek finančních prostředků), jiné problémy ve vlasti neměla, do České republiky přijela za prací a o udělení azylu požádala až po několikaletém nelegálním pobytu na jejím území, a to právě za účelem legalizace pobytu. Po posouzení tvrzení stěžovatelky žalovaný splnění podmínek pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu neshledal. Poté se žalovaný správní orgán zabýval možnostmi udělení azylu podle ustanovení § 13 téhož zákona, podmínky pro jeho udělení rovněž neshledal. Následně zkoumal, zda by nebylo možné udělit stěžovatelce azyl dle ustanovení § 14 téhož zákona, přičemž podmínky pro jeho udělení v zákonem stanovených mezích správního uvážení nenalezl. Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí přehledně a dostatečně popsal průběh řízení o udělení azylu, právní a skutková zjištění ve věci, hodnocení důkazů a konečná stanoviska.

Krajský soud v Brně v rámci řízení o žalobě dospěl ke stejnému právnímu závěru jako žalovaný, přičemž vycházel z dostatečných podkladů potřebných pro rozhodnutí ve věci, provedl řádné dokazování, v odůvodnění rozsudku se dostatečným způsobem vypořádal se všemi žalobními námitkami a nepřisvědčil stěžovatelkou tvrzeným nedostatkům

a porušením. Rozsudek krajského soudu byl vydán v souladu se zákonem a Nejvyšší správní soud v řízení neshledal stěžovatelkou namítanou vadu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

V kasační stížnosti stěžovatelka také namítá, že ve vlasti měla obavy o své zdraví i život, neboť její bývalý manžel se na ní dopouštěl násilí a dokonce jí vyhrožoval zabitím, a že se tímto žalovaný správní orgán vůbec nezabýval. Nejvyšší správní soud však z předloženého správního spisu ve věci zjistil, že žádost o udělení azylu ze dne 16. 2. 2003 uvedené tvrzení neobsahuje a takové tvrzení není zaznamenáno ani v protokole o pohovoru k žádosti ze dne 16. 4. 2003. Nejvyšší správní soud konstatuje, že povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu dle zákona o azylu jen tehdy, pokud žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v zákoně uvedené. Z žádného ustanovení zákona o azylu však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu, jež žadatel neuplatnil, a poté k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění platném v době rozhodování ve věci, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Jelikož se o citované skutečnosti stěžovatelka v rámci celého správního řízení o udělení azylu nezmínila, nemohl se jí žalovaný správní orgán jakkoliv zabývat. Navíc Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Proto k výše uvedeným skutečnostem, o nichž se stěžovatelka nezmínila ve správním řízení o udělení azylu u žalovaného ani v řízení o žalobě u krajského soudu, a které uplatnila teprve po vydání napadeného rozsudku, nelze v řízení o kasační stížnosti přihlížet.

Na závěr Nejvyšší správní soud upozorňuje, že právní institut azylu není možno směřovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Jelikož stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

